

Van oude rasschen, de dingen die voorbijgaan

ArndJan van Wijk

Stichting Op Goede Gronden

- Opgericht 14 december 2009
- Doelstelling
  - In standhouden traditionele Zeeuwse landbouw
    - Oude landbouwrassen
    - Paardentractie
    - Oude werktuigen
- Middelen
  - Herintroductie, verbouw en exploitatie oude Zeeuwse landbouwrassen
  - Samenwerking met Werkend Trekpaard Zeeland, Old Timer Trekker en Motoren Club Midden Zeeland, Walchers Costuum, molens gemeente Veere
  - Financiële steun van Provincie Zeeland, gemeente Veere, Rabobank, Vrienden van Op Goede Gronden

Zeeuwse graanrassen in productie

- Materiaal uit genenbank CGN
- Zeeuwse Witte tarwe (zeer oud landras) - Blé de Flandre
- Brouwgerst
  - GHM ras Zephyr en Van der Have ras Pirouette (Rassenlijst 1965 en 1975)
- Voedergerst
  - Bigo (Rassenlijst 1920)
- Haver
  - Zeeuwsche haver (landras rond 1900)

Productie Zeeuwse Witte tarwe in Veere

Dorsfeest in Veere

Conservation Variety

EU Richtlijn 288/62/EG

RAPPORT VELDKEURING GRANEN

Perceel: 1131092
 Ligging: Smidspad 1, Veere Sectie A nr.
 1801
 Oppervlakte: 1,00
 Soort: WINTERTARWE
 Ras: ZEEUWSE WITTE
 Ploidie:
 Te keuren als: PB1
 Handelshuis: Cevaal

81640
 Op Goede Gronden
 Wagenaarstraat 12
 4351 BC VEERE

Keurmeester: Waart

Veldkeuring granen 2 van 2 op 22-07-2013	
Uitslag	DEGRADATIE / GOEDGEKEURD als BZ
Opmerkingen	degradatie op basis van nacontrole
Diversen	Raschtheid Goed
	Scheiding OK
	Perceelbordje Aanwezig
Raszuiverheid	Aantal afwijkers LKV 0 PER ARE
	Geconstateerd zijn:

Raadvoorplantenrassen

BESLUIT VAN DE RAAD VOOR PLANTENRASSEN

Tot toelating naar aanleiding van een aanvraag als bedoeld in artikel 36, eerste lid, van de Zaaizaad- en plantgoedwet 2005.

Ingediend op: 27-09-2011
 Voor het ras in de aanvraag aangeduid als: Zeeuwse witte
 Behorend tot het gewas: Tarwe
 Onder aanvraagnummer: TRW660

Door:

Stichting Op Goede Gronden
 Wagenaarstraat 12
 4351 BC VEERE

Blijkens de rapportage over het technische onderzoek voldoet het ras aan de vereisten voor toelating.

Blijkens de verklaring van de aanvrager wordt het ras door nagenoemde instandhouder in stand gehouden. Er is geen grond om de juistheid van die verklaring in twijfel te trekken.

Gelet op de artikelen 25, tweede en derde lid, en 36 eerste lid, van de Zaaizaad- en plantgoedwet 2005, en op artikel 8 van het Besluit werkzaamheden Raad voor plantenrassen (Stb. 653, 2005).

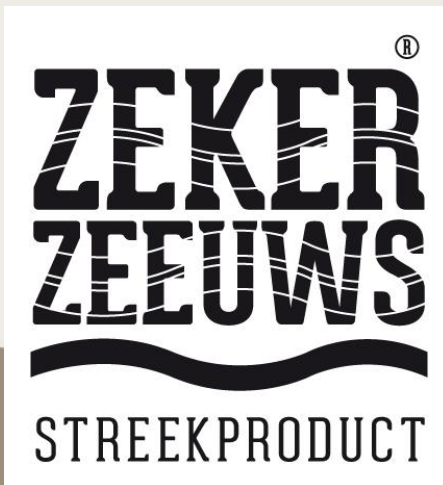
BESLUIT DE RAAD:

1. Het onderhavige ras wordt toegelaten als bedoeld in hoofdstuk 5 van de Zaaizaad- en plantgoedwet 2005 onder de vastgestelde benaming: 'Zeeuwse witte'
2. Als karakteriserende beschrijving van het onderhavige ras wordt vastgesteld de bij deze beschikking bijbehorende rasbeschrijving.
3. Het onderhavige ras wordt ingeschreven in het register van inschrijving van het Nederlands Rassenregister. Daarbij wordt als instandhouder vermeld de hierna genoemde instandhouder:

Stichting Op Goede Gronden
 Wagenaarstraat 12
 4351 BC VEERE

Aldus namens de Raad gewezen te Wageningen, 25-04-2013.

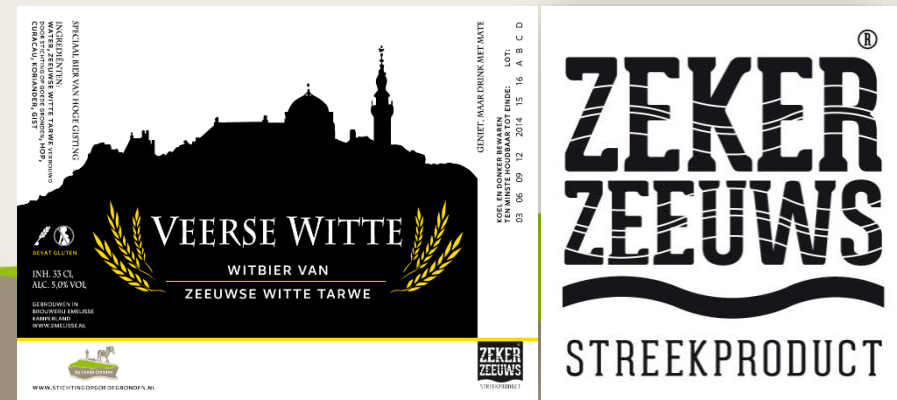
De secretaris,
 Mr. C.M.A. Gdenewoud

Wat deden we er mee?

- Productie van witbier Veerse Witte
- Productie en verkoop van meelproducten
  - Brood mix, pannenkoekenmeel, bolusmeel, zemelen en griesmeel
- Doel: eigen inkomsten genereren

Walchers Kogelboontje

- Tussen 1850 en 1950 areaal van 1000 ha op Walcheren (nu nauwelijks teelt)
- Walchers kogelboontje
  - Bruin
- Walcherse Witte
  - Vele rassen uit ontwikkeld en op Rassenlijst geplaatst 1930 - 1960

Behouden met doel

- Passief
  - Opslag in genenbank
- Actief
  - Oude rassen exploiteren
  - Eigen inkomsten genereren
- Exploitatie is DE uitdaging
  - Bouwstenen hiervoor aanwezig

De plussen van OGG

- Activiteiten geplaatst in cultureel historisch perspectief
- Zeeland vakantieland – toeristentrekker
- Nostalgie (de smaak van “vroeger”, klederdrachten, paarden, oude landbouw - praktijken, molens, hang naar het verleden)
- Voedsel direct van de bron – korte ketens
- Gezonde voeding (haver) - trend
- Provincie en gemeente steunen initiatief met subsidies – behoud van Zeeuwse DNA
- Educatie jeugd
- Kortom: alom steun voor OGG

De minnen voor OGG

- Opbrengsten laag
  - Kosten per hectare hoog
- Productie kleinschalig
- Afhankelijk van derden voor uitvoering
  - Productie
  - Opslag
- Bier
  - Vermouting van kleine hoeveelheden
- Producenten en ondernemers
  - Ondernemers willen kant en klaar product
  - Weinig bereidheid product samen ontwikkelen

Plan van aanpak 2017 (1)

- Meerwaarde product creëren
  - Verpakking
  - Plaatsen in gezondheidsaspect
- Keurmerk Zeker Zeeuws
  - Ondernemers - coöperatie voor vermarkting
- Directe link leggen producent - afnemer

**ZEKER®
ZEEUWS**
STREEKPRODUCT

Plan van aanpak 2017 (2)

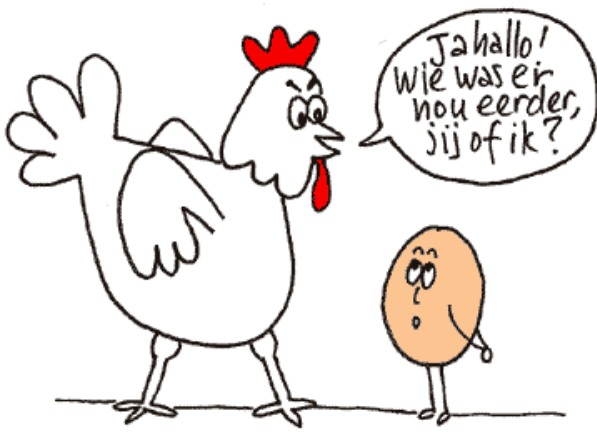
- Zeeuwse Witte tarwe
  - Pannenkoekenmolen produceert en maalt graan voor eigen gebruik – korte keten
  - Markt voor lokaal bier – knelpunt vermouting kleine hoeveelheden
- Zeeuwsche haver
  - Haver kleinschalig pellen en pletten door Walcherse molens, interesse aanwezig
  - Houdbaarheid gepelde haver
- Kogelbonen
  - Betrouwbare productie opzetten
  - Aantrekkelijke verpakking

Plan van aanpak 2017 (3)

- Netwerken (Oerakker, Graanrepubliek, Slow Food etc)
- Zichtbaarheid vergroten
- Crowdfunding
- Vrienden van OGG
- Maar eerst: ***Gezonde basis onder productie en afzet creëren***

Conclusie

- Activiteiten alom gewaardeerd en sympathiek bevonden
- Sterk punt: verhaal achter het product
  - Maar niet genoeg .....
- Praktische uitvoering moeilijk
- Niet kostendekkend
- Wat deden we niet goed?

Resultaat

- Stichting Op Goede Gronden houdt op te bestaan per 31 december 2018
- Instandhouderschap Zeeuwse Witte tarwe teruggetrokken bij Raad voor plantenrassen
- Zeeuwse rassen leven voort in genenbank in Wageningen

